

Styre, råd,utv. m.v.:	Møtested:	Møtedato:
SEL FJELLSTYRE	Fjellstyrekontoret	30.05.2023

SEL FJELLSTYRE

Sak 10/23

Innspill til tiltaksplan for villrein i Rondane.

Det er viktig at fjellstyret kommer med innspill tidlig i prosessen. Fjellstyret forvalter bruksrettene som beite, jakt og fiske i statsallmenningen. Styret skal også ta vare på naturvern og friluftslivsinteressene. For de bruksberettigede vil kommende tiltak ha stor betydning. Som kjent ble Rondane kategorisert som rød(ikke godkjent). Tiltaksplan er ment som tiltak som vil bedre forholdene for rein, slik at de etter hvert kommer opp på minst gult nivå. Da trengs det kraftige tiltak. En gjør oppmerksom på at andre samfunnsmessige forhold skal vurderes opp mot forslagene til tiltak, dette kommer i etterkant av denne innspillsrunden, og vil være andre instanser som skal vurdere.

FJELLSTYRETS VEDTAK:

Innspill til tiltaksplan Rondane Nord villreinområde fra Sel fjellstyre

Sel fjellstyre har utarbeidet forslag til tiltak for å bedre forholdene for villrein i Rondane Nord. I kvalitetsnormen fikk Rondane kategori rødt, ikke godkjent. For vårt område Rondane Nord, som er området fra E6 over Dovrefjell til kommunegrensa Stor Elvdal/Ringebu, fikk vi rødt på trekkpassasjer. Hadde Rondane Nord og Rondane Sør blitt behandlet hver for seg hadde området i nord i tillegg fått rødt på areal-unnavikelse og bestandsforhold (kalvevekter). I Rondane har vi tre delbestander med svært lite utveksling. To av disse bestandene er i Rondane Nord. Normal trekkaktivitet opphørte her på begynnelsen av 2000 tallet.

Sel Fjellstyre tar i hovedsak opp tiltak som omfatter egen statsallmenning. Fjellstyret vil allikevel peke på noen hovedtiltak i områdene nord for oss, da disse vil ha stor påvirkning på villreinstammen som helhet. Får man ikke i gang trekket vil dette ha negativ innvirkning både på delbestanden nord for Ula og delbestanden i Vulufjell. Muligheten for trekk og dermed tilgang til beite, vil bla. øke kalvevektene, noe som igjen fører til bedre motstandskraft mot sykdommer som fotråte og parasitter. I tillegg vil dette føre til økt kalveproduksjon.

Generelt.

Rondane oppfyller ikke kravene i kvalitetsnormen, samtidig er ikke verneformålet for Rondane nasjonalpark oppfylt. Disse to faktorene tilsier at det må gjøres omfattende grep. Infrastruktur må fjernes og lovverket må strammes inn, for at området skal nå dette målet. Alle søknader om tilrettelegging/utbygging må settes på vent til tiltaksplanen blir vedtatt. Ingen nye tiltak i villreinområdene må tillates før området har kommet opp i minimum gul kategori.

Ferdsel.

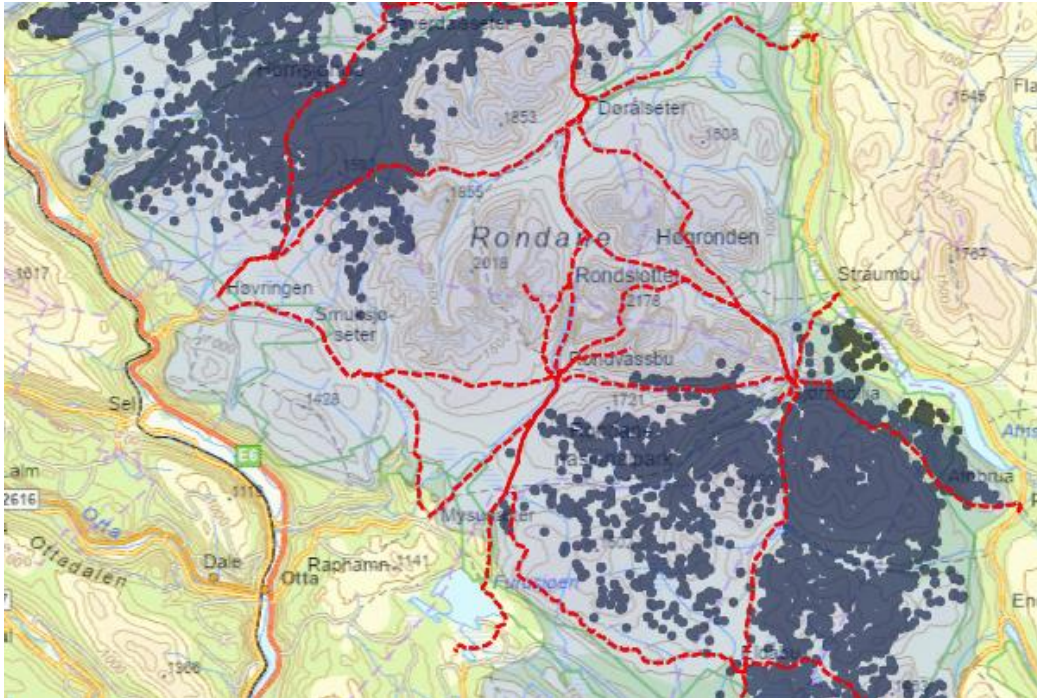
Det må tas sikte på en felles merket rute gjennom Rondane. Denne ruten må så langt det er mulig gå innom de betjente DNT hyttene. All annen merking av stier fjernes. Dette er helt nødvendig for å restaurere reinstrekk på vestsiden og østsiden av Rondanemassivet, slik at de to delstammene i Rondane Nord kan trekke fritt mellom områdene. For at delbestandene skal

Styre, råd,utv. m.v.:	Møtested:	Møtedato:
SEL FJELLSTYRE	Fjellstyrekontoret	30.05.2023

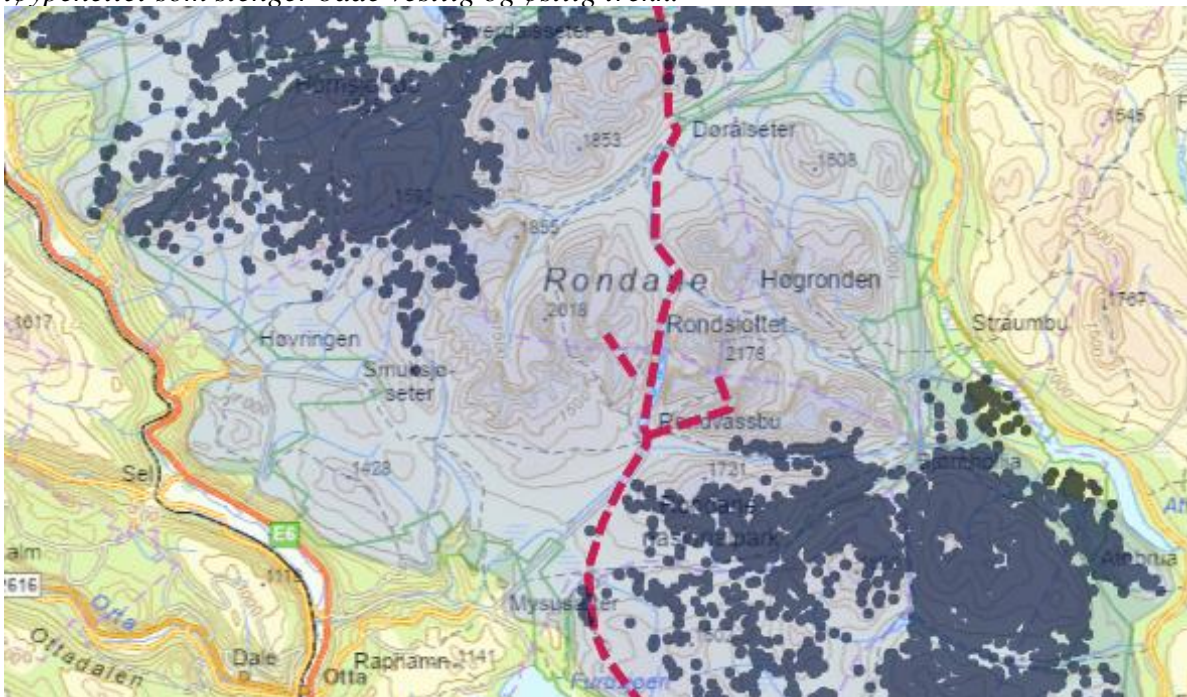

SEL FJELLSTYRE

ha mulighet for å ha gode helårsbeiter er dette et svært viktig tiltak. Slik det er i dag er det stinettet til DNT som sperrer både det østlige og vestlige trekket.

Dagens løypenett. De svarte prikkene er posisjoner fra merket rein, og viser at det er løypenettet som stenger både vestlig og østlig trekk.

Situasjon med en merket hovedrute. De svarte prikkene er posisjoner fra merket rein.

Organisert ferdsl.

Styre, råd, utv. m.v.:	Møtested:	Møtedato:
SEL FJELLSTYRE	Fjellstyrekontoret	30.05.2023

SEL FJELLSTYRE

DNT likestilles med lokale reiselivsbedrifter og særbehandles ikke, slik praksis er i dag (eks. organisert ferdsel).

Motorferdsel.

For å begrense tilstrømmingen av turister tidlig i sesongen må det gjøres tiltak i forbindelse med brøyting, åpning/stenging av veier, osv. Dette bør gjelde generelt i villreinens leveområde. Åpning 15.6 og stenging 1.11, kan jo være passende datoer. Det gjøres selvsagt unntak for landbruket, og andre bruksretter. Det må gis mulighet til å kunne forby ferdsel i spesielle tilfeller, f.eks. kalvingsperioden.

Grimsdalsvegen er i ferd med å bli en barriere. Ved en senere åpning for allmenheten, vil reinen få bedre muligheter til å trekke. I 2019 ble store deler av den nordlige delbestanden stående nord for veien fordi de ikke hadde kryssa sørover før veien ble åpna. De ble stående tett en måned lenger enn normalt. Teorien er at dette var noe av årsaken til det store fotråte-utbruddet vi hadde dette året da ca. 30 - 40% av kalvene døde av sykdommen.

Flyving er et problem i Rondane. I tillegg til forsvarets jagerfly har vi en del flytrafikk fra lokal småflyplass. Det bør være et flyforbud i kalvingstiden eks. 1 mai – 15.6. Dette må også omfatte forsvaret.

Stenging av turisthytter, selvbetjeningsbuer og andre utleiehytter.

Disse bør stenges i perioden 1.11 – 15.6. Med unntak av en periode rundt påske. Selvbetjeningsbuer som er i tilknytning til betjente hytter bør kun være oppe når hovedhytta er betjent.

Broer, klopper, skilt og annen infrastruktur må fjernes om det ikke er i tilknytning til den merkede hovedstien.

Tiltak i statsallmenningene i Sel som vil påvirke reinen positivt:

1. **Alle søknader om tilrettelegging/utbygging settes på vent til tiltaksplanen blir vedtatt.**
2. **Ingen tiltak i villreinområdene tillates før området har kommet opp i minimum gul kategori.**
3. **Det merkes kun en hovedsti gjennom Rondane. Annen infrastruktur og merking tas bort. Dette vil medføre at dyra kan trekke både på vestsiden og østsiden om denne blir lagt riktig. For vårt område ser vi stien fra Veslefjellbua (DNT) over Bupallene – Rondvassbu – Dørålseter – Haverdalsseter med stopp på Grimsdalshytta (DNT), som et godt alternativ.**
4. **DNT likestilles med andre reiselivsbedrifter.**
5. **Viktig med fokus på de områdene som fortsatt er funksjonelle og rolige for rein. Strengere praksis vedrørende nye tiltak og organisert ferdsel i disse områdene.**
6. **Det må gis muligheter til å begrense aktivitet innenfor villreinområdet (åpningstider for veier/turisthytter). Eventuelt forbud mot ferdsel i enkelte områder/tidsperioder. Stenging 1.11.- 15.6. Turisthyttene kan**

Styre, råd,utv. m.v.:	Møtested:	Møtedato:
SEL FJELLSTYRE	Fjellstyrekontoret	30.05.2023

SEL FJELLSTYRE

- eventuelt ha åpent i forbindelse med påsken. Landbruksnæringen omfattes ikke av dette.
7. Parkeringsplassen på Spranget flyttes til Mysuset. Sykkeltuften flyttes også hit. Landbruksnæringen må ha tilgang uavhengig av stengt vei.
 8. Det tillates ikke oppsatt ny bru over Ula på Spranget, når den gamle blir revet. Om det blir behov for ny bru i forbindelse med vintertransport til Rondvassbu, må denne plasseres et annet sted.
 9. Flyforbud over Rondane i kalvingsperioden 1. mai til 15 juni. Dette forbudet må
 10. også omfatte Forsvaret.
 11. Området ved Peer-Gynthytta bør sees på. Da trekket fra nord stopper her i dag. Åpningstider og hvor lenge bruene skal være opp må vurderes.
 12. Sone for organisert ferdsel bør fjernes innover Kvernsåldalen, men kan beholdes i Formokampen. Denne sonen er sørlig problematisk i forhold til sykling.
 13. Det er spesielt viktig at aksene Straumbu-Bjørnhollia-Rondvassbu(gjennom illmandalen) sees på. Her stopper det østlige trekket sørfra i dag. Antagelig vil fjerning av merking gjennom Illmandalen, som følge av forslaget om en hovedsti, være tilstrekkelig.

Tiltak i andre områder som vil påvirke villreinen i Sel positivt:

14. Det må særlig sees på tiltak i Grimsdalen. Grimsdalsveien burde være oppe for turisttrafikk en begrenset periode på sommerstid. Landbruket må ha tilgang uavhengig av stengt vei.
15. Vi må få mer helhetlig forvaltning av villreinområdene der de ulike prosessene blir langt mer samordnet.
16. For å ta vare på en ansvarsart må det komme tydeligere nasjonal politikk en tydeligere innramming av hva som kan tillates/skal til for å oppnå målsettingen. Dette må gjelde både i verneområdene og områdene utenfor som ligger i nasjonalt villreinområde.

Vedtaket var enstemmig.